

 Nyhetsbrevet, OI-nyhetene og doffin.no er tjenester fra DIFI (Direktoratet for forvaltning og IKT).

Nyhetsbrev nr. 5/2011 – Fredag 4. februar

1. Forslag til nye EU-regler tidlig i 2012
2. Etisk handel blir til sosialt ansvar
3. Utfordrer leverandører til nytenkning
4. Avvisning av straffedømte leverandører
5. Skal evaluere helseforetak-anbud
6. 14 svenske kommuner gransker uetisk åtfærd
7. Ehandel.no, SMB-klager og bærekraftig matkjøp
8. Kommunalt raseri mot framlegg om tilbudsplikt

Forslag til nye EU-regler tidlig i 2012

Allerede tidlig neste år kan EU-kommisjonen komme med sine forslag til revidert regelverk for offentlige anskaffelser. Det fremgår av høringsdokumentene som nå er lansert. Men fra Kommisjonen kommer med sitt forslag til for eksempel Norge får nytt regelverk, kan det lett gå flere år. Forenkling, lettere for små leverandører og myndigheter, kamp mot korrupsjon og lignende, og verktøy for å nå alminnelige samfunnsnyttige mål er blant de sentrale temaene i høringen. Kongsjoner og e-handel er ikke med i denne omgang.

Høringsfristen er satt til 18. april i år, og de som ønsker å mene noe, kan sende synspunktene til MARKT-CONSULT-PP-REFORM@ec.europa.eu. Høringsdokumentet (grønnboken) finner du [her](#). 30.juni kommer det så en stor, internasjonal konferanse i Brussel som skal oppsummere høringen og bidra ytterligere til drøftelse av sentrale temaer i forbindelse med regelrevisjonen.

Sju år siden sist

Det er snart sju år siden EU sist avsluttet en omfattende regelreform for offentlige anskaffelser. To EU-direktiv fra 2004 ligger nå til grunn for europeisk, inklusive norsk, praksis på dette området. EU-kommisjonen antyder et revidert direktivforslag tidlig i 2012, men det vil ta flere år før det enkelte medlemsland – og Norge – kan regne med å få revidert sine nasjonale regelverk. Først skal EU-kommisjonens forslag gjennom en omhyggelig prosess i EUs organer, og deretter kommer mulige nasjonale prosesser.

Også ved denne korsvei er det et overordnet mål for EU å forenkle og oppdatere regelverket. Det var det også forut for 2004-direktivene uten at alle tilsynelatende ble overbevist om resultatet. EU-kommisjonen holder også på med sin egen evaluering av 2004-direktivenes praktisering og virkning. E-handel i det offentlige er ikke omtalt i høringen ettersom det er i gang en egen høringsrunde på temaet, og likeledes står det

ikke noe om konsesjoner. Her varsler EU-kommisjonen et kommende forslag til nye regler, der intensjonen er å legge forholdene bedre til rette for lokale og regionale aktører, samt for utvikling av bruk av offentlig-privat samarbeid (OPS).

Visse grenser

EU-kommisjonen fastslår i høringsdokumentet at det er visse grenser for hvor omfattende regelendringene denne gangen kan bli, fordi EUs internasjonale avtaler og andre forpliktelser kan sette ytre begrensninger. I særdeleshet gjelder det forhold som definisjonen på innkjøpsaktiviteter og offentlige innkjøper, grensene for bruk av EUs innkjøpsregler og visse prosedyrespørsmål som tidsfrister og tekniske spesifikasjoner.

I tillegg til å legge til rette for enda bedre bruk av offentlige midler, er motivet for høringen hvorledes det offentlige gjennom innkjøp skal ta vare på mer generelle samfunnsmessige målsettinger. Det gjelder miljø, mer ressurs- og energieffektivitet, bekjempe klimaendringene, fremme innovasjon og sosial integrering og sikre best mulige forhold for kjøp av tjenester av høy kvalitet.

Småbedrifter, korrupsjon ...

Bedre tilgang for småbedriftene er et sentralt spørsmål knyttet til høringen, like ens en overgang fra det kortsiktige "laveste pris" til "laveste livsløpspris". Det å bekjempe korrupsjon, interessekonflikter og favorisering er viktige tema i forbindelse med diskusjonen om et nytt regelsett. Dominerende markedsaktører, anbudssamarbeid og markedsdeling er stikkord. EU-kommisjonen er også opptatt av om regelverket og prosedyrene kan forenkles for mindre offentlige myndigheter. Det samme gjelder hvorledes tilgangen for EU-foretak til markeder i den tredje verden kan forbedres, og det spørres om under hvilke vilkår kontrakter mellom offentlige organer kan unntas fra regelverket.

Etisk handel blir til sosialt ansvar

Et nytt begrep er nå introdusert for å dekke alle krav som offentlige innkjøpere kan stille når det gjelder etisk handel. Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) har valgt å bruke "sosialt ansvar" som begrep, og når innkjøperne er i gang med å skrive konkurransegrunnlag og ønsker å ta "sosiale hensyn", stiller man "sosiale krav". Begrepsoppryddingen skal gradvis gjøre seg gjeldende på anskaffelser.no, der for øvrig Difis verktøy for risikovurdering i forbindelse med "sosiale krav" ligger til nytte og hjelp.

Difi har altså besluttet å introdusere begrepet sosialt ansvar for å dekke inn det tidligere begrepet etisk handel i forbindelse med offentlige anskaffelser. Rådgiver Kristine Aasgård i Difi forteller:

- Navneendringen kom av at det var så mye forvirring rundt begrepet etisk handel. Det ble stadig blandet med etikk og virksomhetens interne retningslinjer om korrupsjon og lignende. I tillegg er begrepet noe snevert.

Derfor ble "sosialt ansvar" valgt, et begrep som passer inn under samfunnsansvarparaplyen. Det er viktig å presisere at når Difi omtaler dette temaet, sikter man til det å ivareta grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsvilkår i

leverandørkjeden. I fremtiden kan imidlertid begrepet bygges ut til for eksempel å inkludere videre definisjon av samfunnsansvar, som ansettelse av lærlinger etc.

Utgangspunkt i regelverket

Begrepet tar utgangspunkt i de begreper som brukes i EU-direktivene og lov og forskrift om offentlige anskaffelser, hvor sosiale hensyn (loa § 6) både gjelder arbeidstakerrettigheter (som ILO-konvensjoner) og sosiale klausuler som politiske sysselsettingstiltak mv, som for eksempel ansettelse av arbeidsledige (kontraktvilkår). I tilsvarende regulering i EU-sammenheng brukes begrepet "social conditions", som favner både sosiale hensyn i snever forstand (arbeidsledige etc.) og også ILO konvensjoner.

- Vi snakker altså om at sosialt ansvar er det overordnede arbeidsområdet, og under der tar man sosiale hensyn, bl.a. ved å stille sosiale krav, fastslår Aasgård, som legger til at Difi nå er i gang med å oppdatere artikler, portalen anskaffelser.no og verktøy med det nye begrepet.

Prioriteringsverktøy

På anskaffelser.no finner du for øvrig Difis verktøy for vurdering av sosiale hensyn med tilhørende veiledning. Det er utformet for innkjøpere i offentlig sektor, og skal gjøre det raskt og enkelt å identifisere relevante sosiale hensyn for den aktuelle kontrakten. Prioriteringsprosessen skal være brukervennlig og rask å fullføre for offentlige innkjøpere. Verktøyet skal brukes i planleggingsfasen av en anskaffelse, før konkurransen er gjennomført og leverandør er valgt. Dels skal det hjelpe innkjøperen å prioritere hvilke anskaffelser det er mest hensiktsmessig å stille krav i, dels identifisere hvilke sosiale områder det er størst risiko for brudd på i en slik anskaffelse. På den måten kan det være en hjelp i vurderingen av hvilke sosiale hensyn som bør inkluderes i kontrakten. Det er utviklet standardiserte kontraktvilkår for hvert tema som er kartlagt i verktøyet (f.eks barnearbeid, diskriminering, etc)

Difis verktøyet er excel-basert og genererer automatisk en vurdering for en enkeltanskaffelse i planleggingsfasen straks all nødvendig informasjon er angitt i skjemaet. Den totale kartleggingen av relevante sosiale hensyn, sammen med de enkelte vurderingene som den totale prioriteringen er basert på, kan deretter legges til grunn for prioritering når innkjøperen skal stille sosiale krav.

Du finner verktøyet "Kontraktvilkår for sosialt ansvar (inkl. sosial dumping)" [her](#), der det er lenke videre til prioriteringsverktøyet.

Utfordrer leverandører til nytenkning

Leverandører som er interessert i leveranser av omsorgsboliger til Oslo kommune, er utfordret til å komme med forslag tilpasset fremtidens krav til teknologiske løsninger i 1000 nye omsorgsboliger. Dette er et pilotprosjekt som kommunen har satt i gang i samarbeid med det nasjonale og regionale leverandørutviklingsprogrammet. Gjennom innspill og dialog legges grunnlaget for utvikling av kravspesifikasjonen, som skal være klar før sommeren i år. Til høsten braker så selve konkurransen om oppdraget løs.

Oslo kommune er partner i det regionale programmet for leverandørutvikling. Et program

som har som mål å sette fokus på innovasjon i offentlige anskaffelser. Dette gjøres best når innkjøperen i en tidlig fase av anskaffelsen starter en dialog med markedet og skaffer seg relevant kunnskap om hva leverandørene kan tilby.

Oslo kommune setter nå i gang et pilotprosjekt sammen med så vel det nasjonale som det regionale leverandørutviklingsprogrammet. Formålet med pilotprosjektet er at det skal ende opp i en funksjonell kravspesifikasjon, som skal brukes ved utvikling av fremtidige Omsorg+ boliger. Ansvarlig for prosjektet er Eva Hurtig, fagsjef EST (byrådsavdelingen for eldre og sosiale tjenester). Oslo kommune har i dag 1.400 beboere i sine omsorgsboliger. Byrådsavdelingen for eldre og sosiale tjenester (EST) har fått i oppgave å utvikle 1.000 nye omsorgsboliger tilpasset fremtidens krav om teknologiske løsninger.

Dialog med leverandørene

Gjennom dialog med leverandørene er det forventet at man skal få inn god oversikt over tilgjengelig og mulig teknologi for å løse utfordringene. Bruk av dialogkonferanse er et virkemiddel for kontakt med leverandørene. Medio februar skal den andre av to slike konferanser gjennomføres. På den første fikk leverandørene en oversikt over utfordringen, og innen utløpet av inneværende uke skal løsningsforslagene være inne. Etter dialogkonferanse nr. 2 skal kravspesifikasjon lages og til høsten skal, etter planen, konkurransen i piloprojektet settes i gang.

- Vi skal bli bedre på investering, leveringstid, kvalitet og kostnader, sa Tron Kallum, som er seksjonssjef i byrådsavdelingen for finans og næring, i Oslo kommune til leverandørene på den første dialogkonferansen. - Dere skal hjelpe oss med å bli bedre på våre krav og behov. Om dere forstår våre krav kommer også de gode løsningene, dere er jo ekspertene, sa Kallum til en fullsatt sal av leverandører. Ingen beslutninger er tatt på forhånd og Oslo kommune har store forventninger til denne type dialogaktivitet, ifølge nettsiden til Nasjonalt program for leverandørutvikling.

Prosjektet Omsorg+

Tall fra tidlig 2010 viser at Oslo kommune hadde 60.000 personer fra 67+ og 23.000 personer på 80+. Målet for eldreomsorgen 2011 er å gi brukerne økt trygghet og trivsel. Kommunen har mange eldre som er enslige, behovet for nettverk og trivsel er stort. Prosjektet Omsorg+ skal gi økt trygghet og mer sosial aktivitet. Mange eldre opplever i dag ikke tilstrekkelig trygghet i eget hjem, men helsetilstanden tilsier at sykehjem ikke er det rette tilbudet. Omsorg+ skal dekke dette behovet. Oslo kommune håper at smarthusteknologi skal gi trygghet og økt sosialt samvær, som i seg selv er helseforebyggende.

Avvisning av straffedømte leverandører

En offentlig oppdragsgiver har ifølge reglene så vel en plikt som en rett til å avvise en leverandør hvis han er rettskraftig dømt for organisert kriminalitet osv. eller eventuelt gjort seg skyldig i andre straffbare forhold. Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (FAD) gjør nå i et brev til departementene forsøk på å skape klarhet i alle de problemstillingene som melder seg når slike avvisninger skal vurderes. Følgene av en slik avvisning kan bli ganske alvorlige, så departementet anbefaler generelt bruk av et rimelig skjønn.

Noe særlig mer er det nemlig ikke å holde seg til på dette området ennå!

Brevet fra departementet har til formål å bidra med veiledning for departementenes praktisering av disse forskriftsbestemmelsene, som Norge etter EØS-avtalen er forpliktet til å innføre. EU-domstolen har imidlertid ennå ikke uttalt seg om avvisningsbestemmelsene, og Kommisjonen har så langt ikke gitt veiledning om bruken. Bare i begrenset omfang har avvisningsplikten vært behandlet i norsk rettspraksis, heter det. I sitt brev fastslår departementet at avvisningsbestemmelsen i anskaffelsesregelverket utelukkende gjelder i forbindelse med inngåelse av ny kontrakt.

Er vedtatt forelegg "rettskraftig dom"?

Etter FADs vurdering er det innenfor EØS-avtalen adgang til nasjonalt å fastsette om "rettskraftig dom" skal forstås slik at det også omfatter vedtatt forelegg. FAD vil derfor vurdere om det kan være hensiktsmessig å presisere dette i forskriften om offentlige anskaffelser, og i så fall hva som er den mest hensiktsmessige løsningen. Departementet mener imidlertid at et vedtatt forelegg i de fleste tilfellene må anses å være tilstrekkelig dokumentasjon for at leverandøren har gjort seg skyldig i forsømmelser mot faglige og etiske krav. I utgangspunktet er det da mulig å avvise en leverandør.

Ikke forpliktet til å spørre

Oppdragsgiveren er ikke forpliktet til aktivt å etterspørre dokumentasjon fra leverandørene på at der ikke er strafferettslig dømt eller lignende. FAD anbefaler først og fremst at oppdragsgivere stiller dokumentasjonskrav når det gjelder kontrakter som er særlig følsomme når det gjelder strafferettslige overtredelser eller faglig/etiske forsømmelser – eller når det i den aktuelle bransjen er særlig mistanke om at leverandøren har begått misligheter.

Egenerklæring og granskingsrapport

Norske leverandører har i utgangspunktet ikke mulighet for å fremlegge et utdrag fra strafferegistret, men en oppdragsgiver kan for eksempel i stedet kreve at de fremlegger en forsikring avgitt overfor en notarius publicus. Det kan i den konkrete anskaffelsen også være på sin plass å vurdere om det er tilstrekkelig å be leverandøren om en egenerklæring. Hva som eventuelt fremkommer i en offentlig granskingsrapport kan også tjene som grunnlag for å anta at det er sannsynlig at det har foregått ting som må karakteriseres som alvorlige forsømmelser.

Dersom allmenne hensyn gjør det nødvendig for oppdragsgiveren å inngå kontrakt med leverandøren, kan avvisning unnlates. Rene økonomiske hensyn vil, skriver departementet, som hovedregel ikke være tilstrekkelige. En beslutning om avvisning kan få store konsekvenser, og beslutningen om avvisning må da stå i forhold til den straffbare handlingen.

Hva med selskap i konsern?

Et annet spørsmål er slik: Dersom et selskap i et konsern blir rettskraftig dømt for for eksempel korrupsjon, smitter dette da over på eventuelle mor-, søster- og datterselskaper eller på mer avledede selskaper som f.eks. joint ventures. Det såkalte forholdsmessighetsprinsippet må her føre til at graden av integrering mellom selskaper er relevant for vurderingen av om en leverandør skal eller kan avvises. Det gjelder slikt som personfelleskap, styrefelleskap og omgåelsesbetraktninger.

Straffedømte personer

Oppdragsgiver kan i noen tilfeller også etterspørre dokumentasjon for at virksomheten ikke er straffedømt for nøkkelpersoner i virksomheten. Som hovedregel, heter det, bør det ikke være mulig å avvise en leverandør dersom bare helt underordnet personal uten beslutnings- eller kontrollkompetanse, er straffedømt. Annerledes kan det være om leverandøren har profitert på handlingen og slike handlinger er uttrykk for en generell virksomhetskultur.

Utestengt hvor lenge?

FAD mener at det ikke er hensiktsmessig med en fast utestengingsperiode, fordi det er behov for å avpasse denne etter hvor alvorlig det straffbare forholdet er. Utelukkelse bør i utgangspunkt imidlertid ikke skje i en lengre periode enn etter strafferegistreringsloven. Bøter fremkommer på en politiattest i to år etter at boten er avsagt ved dom. For fysiske personer fremgår en ubetinget fengselsstraff i fem eller ti år avhengig av lengde på idømt fengselsstraff.

Realt forsøk på å rydde opp

I en vurdering av avvising må forhold som for eksempel at en leverandør selv har gjort et reall forsøk på å rydde opp i sin virksomhet, trekkes inn i vurderingen. Det såkalte forholdsmessighetsprinsippet kommer inn her også, likeledes i vurderingen av om oppdragsgiveren i det enkelte tilfelle faktisk har rett til å avvise leverandører.

Skal evaluere helseforetak-anbud

Gjennomføringen av helseforetakenes ulike anbudskonkurranser skal gjennomgås. Formålet er å lære av erfaringene og hindre uheldige konsekvenser i fremtidige anskaffelser. Man må også se på dette med konkurranse for å sørge for at man ikke står igjen med monopoler. Det var helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen som opplyste dette i Stortinget under en interpellasjonsdebatt nylig.

Direktetildeling av kontrakter så hun ikke spesiell åpning for: Har man flere aktører å velge mellom, trodde hun ikke at man kom utenom anbudskonkurranser.

Utgangspunktet for debatten i Stortinget var en interpellasjon fra Bent Høie (h). Hans anliggende var helseforetakenes innkjøpspraksis, som han var redd på sikt kunne føre til et ikke-eksisterende marked. En kortsiktig økonomisk gevinst ved lav pris vil da føre til monopoldannelse og høy pris, sa han, og spurte hva statsråden vil gjøre med dette.

- Jeg tror ikke at mer anbud og privatisering løser problemene i helsesektoren, men det er helt klart at private virksomheter og avtalespesialister er viktige og nyttige samarbeidspartnere, konstaterte helse- og omsorgsministeren, Anne-Grete Strøm-Erichsen i debatten.

På enkelte områder er det relativt stor bruk av private helseinstitusjoner. Dette gjelder særlig for opp trening og rehabilitering og på rusfeltet.

Ikke styre avtalene

Hun pekte på at det ikke er hensynet til de enkelte institusjonene som kan styre avtalene.

- Når avtaler med enkeltinstitusjoner ikke blir videreført, skyldes det gjerne at institusjonen ikke leverer de tjenestene det er behov for. Andre årsaker er at tjenestene ikke har god nok kvalitet, eller at prisen er for høy sammenlignet med andre private leverandører. Det siste kan i noen tilfeller skyldes at enkeltaktører er for trygge på sin posisjon, og at de dermed tillater seg å prise tjenestene vel høyt.

Statsråden understreket at anskaffelsene som er gjort, utvilsomt har utløst effektiviseringsgevinster og – i enkelte tilfeller – også en klar kvalitetsforbedring.

- Vi må lære av de erfaringene som er gjort, konstaterer hun. Det er rimelig at vi nå evaluerer de anskaffelsesprosessene som er gjennomført, for å hindre uheldige konsekvenser ved fremtidige anskaffelser. Når jeg sier at vi skal ha en evaluering, er det fordi man også må lære av anbudspraksis for fremtidig anbudsbehandling. Det mener jeg er viktig.

Ikke stå igjen med monopoler

- Vi skal gå igjennom de tilbudene som har vært gjort, og så får jeg komme tilbake til hvordan det i detalj skal gjøres. Man må også se på dette med konkurranse for å sørge for at man ikke står igjen med monopoler, noe som det kan tyde på at vi i hvert fall ikke gjør etter høstens runde, sa statsråd Strøm-Erichsen, og la til:

- Jeg hører at Kristelig Folkeparti ønsker direkte kontrakter. Jeg synes det er vanskelig å se – hvis man skal velge, og man har flere aktører å velge i – hvordan man skal unngå tilbud. Det betyr ikke at vi ikke skal gå gjennom regelverk, at vi ikke skal gå gjennom rammene og se om det er andre ting vi burde ha lagt vekt på, som ikke har vært vektlagt godt nok. For det er viktig at man ikke sitter igjen med inntrykk av at her har ting ikke foregått på en skikkelig måte. Vi må ha tillit til det som skjer.

14 svenske kommuner gransker uetisk åtfærd

I 14 av dei svenske kommunane går det for tida for seg utgreiingar i samband med mistanke om smøring, bedrageri, korrupsjon eller liknande. I dei fleste sakane er politiet òg kopla inn. Halvparten av sakene gjeld tilhøve som er knytte til eigedom, bygg og anlegg, går det fram av ei fersk undersøking. Verst verkar tilhøva å vere i Göteborg, der det fram til no er satt i gang ni politiutgreiingar.

sverigesradio

Det er Sveriges Radio som står bak undersøkinga, som femner om 185 av dei 290 kommunane. Alle kommunane vart bedne om å svare, men berre 185 gjorde det. Spørsmåla vart sende til toppleiinga i kommunane.

Av dei som har svart, seier kvar tredje at dei ein eller fleire gonger kvart år mistanke om tilfelle som kan ha å gjere med økonomisk misleghald. Det kan anten vere ein tilsett i kommunen eller ein utanfor, og det gjeld slikt som smøring, bedrageri, korrupsjon eller liknande.

Utgreiing i 14 kommunar

Det går fram av svara at når det kjem opp mistanke om misleghald, er det vanleg å setje i gang ei internt utgreiing. I seks av ti tilfelle vert òg politiet gjort merksam på saka. For tida går det , etter dei opplysningane Sveriges Radio har fått, føre seg slike utgreiingar i 14 kommunar.

I Göteborg er fleire kommunale selskap og tenestegreiner for tida innblanda i ei stor sak der det er mistankar om smøring, korrupsjon og tillitsbrot. Førebels er det gjort kommunale utgreiingar og heile ni politiutgreiingar.

Øg i dei fleste kommunane elles som er komne over slike saker, går det føre seg både kommunale utgreiingar og politiutgreiingar. I ei av sakene ligg det føre ei rettsavgjerd, medan i ein annan kommune er det fram til no berre kommunal, intern utgreiing.

I eigedom, bygg og anlegg

I halvparten av sakene, der det er gjeve opplysningar om slikt, gjeld det eigedom eller bygg og anlegg. Det er i samband med kjøp, bygging eller renovering. Nokre kommunar seier i svara sine ikkje noko om kor saka har si tilknytning.

Kommunane er av ulik storleik, og i ein av kommunane er ein kommunaldirektør intervjuet av radioen. Han seier at dei som er tilsett i den offentlege sektoren har eit ekstra stort ansvar. Vi tek hand om skattepengar, seier han, og vi må ha en svært høg etikk når vi handterer desse pengane.

Gissur Erlingsson, som er forskar på Sentrum för kommunalstrategiska studier ved Linköpings Universitetet seier at han ikkje er overraska over det som kjem fram i undersøkinga:

- Eg har så avgjort fått inntrykk av at problema med maktmisbruk og korrupsjon er mykje vanlegare på kommunalnivå enn kvat vi er vane med å tenkje og tru om korleis det er i svensk politikk.

Nytt i kortform om offentlige innkjøp

Ehandel.no, SMB-klager og bærekraftig matkjøp

Nettstedet ehandel.no har fått ansiktsløfting og er fylt til randen av veiledning og info for dem som skal innføre e-handel. I nord klager småbedriftene over at storkontrakter i det offentlige går til store leverandører utenfor distriktene, Oslo kommune arrangerer risikoworkshop og gjør tiårig HR-kontrakt verd 200 mill. Trondheim har innledet kunngjøringsamarbeid med svensk kommune, mens det rapporteres om økt konkurranseutsetting i danske kommuner. Skotske myndigheter har laget veiledning for bærekraftige innkjøp av mat og drikke.

Nye "ehandel.no" breiddfull av nyttig info

Som ledd i satsingen på e-handel har nettstedet ehandel.no fått en betydelig ansiktsløfting. Her tilbyr Direktoratet for

forvaltning og IKT (Difi) informasjon og veiledning som kan være til nytte når elektronisk handel skal innføres, ved bruk av Ehandelsplattformen og informasjon og status om prosjektet for innføring av elektronisk faktura i offentlig sektor. Alle statlige myndigheter skal ha innført bruk av e-faktura innen 1. juli 2011, og deretter kommer turen til kommunene. Den nye siden er en del av anskaffelser.no, men kan også nås gjennom ehandel.no

Lokale småbedrifter må vinne storkontrakter

Bedriftsforbundet i Troms mener konkurransegrunnlagene må utformes slik at småbedrifter får en reell sjanse til å vinne store kontrakter i sitt lokalmiljø. Bakgrunnen er Forsvarets utbygging i nord, hvor rammeavtalene går til store firmaer utenfor distriktene. Tilbake står lokale tjenestetilbydere som er for små til å levere alt som kreves i de store kontraktene. Forbundets talspersoner mener nordnorske aktører taper dobbelt: - I tillegg til at store firmaer sørfra stikker av med den store potten, forsvinner også muligheten til å bygge opp kompetansen i Nord-Norge. Det må legges til rette for at oppdrag som skal utføres i nord, gjøres av bedrifter som er nordfra. En løsning er å dele opp større rammeavtaler, heter det.

Risikoworkshop om lokale handlingsplaner

Utviklings- og kompetanseetaten (UKE) i Oslo kommune inviterer på vegne av Byrådsavdeling for finans å invitere til workshop i forbindelse med utarbeidelse av lokale handlingsplaner for oppfyllelse av byrådets målsetninger i anskaffelsesstrategien. I anskaffelsesstrategien er det stadfestet at alle virksomheter skal utarbeide en lokal handlingsplan. Handlingsplanen skal omhandle en kartlegging av nåsituasjonen, identifisering av risikofaktorer, samt en etterfølgende tiltaksplan. Målet med dagen er å gi hver enkelt virksomhet en god start på arbeidet med lokale handlingsplaner. Det blir innføring i metodikk for risikostyring, og arbeid med konkrete risikovurderinger pr delmål. Gruppearbeidet går ut på å identifisere noen risikoer med sannsynlighet og konsekvens.

Kunngjøringssamarbeid på tvers av landegrensen

Trondheim og svenske Östersund har innledet et unikt samarbeid på anskaffelsesområdet. For å få flere leverandører til å delta i konkurransen om oppdragene, har man lenker til hverandres kunngjøring. De to kommunene er enige om at de på de respektive hjemmesidene på Internett skal lenke til de anskaffelsene som er kunngjort henholdsvis i Trondheim og Östersund kommune.

Ti-årig Oslo-avtale til 200 mill.

Oslo kommune har tildelt ErgoGroup AS, som er et datterselskap av EDB ErgoGroup ASA, en kontrakt for levering av nytt HR-system. Avtalen har en verdi på cirka NOK 200 millioner og har en total løpetid på inntil 10 år. Gjennom ErgoGroup AS skal konsernet levere et komplett og moderne HR-system som skal sikre kommunens over 40.000 ansatte et effektivt arbeidsverktøy samtidig som kommunens administrative ledelse får et forbedret styringsverktøy. Løsningen omfatter blant annet lønn og personaladministrasjon, rekruttering, overvåking og oppfølging av sykefravær, ressurs- og kompetansestyring.

Konkurransetsetting øker i kommunene

Seks av ti danske kommuner i Danmark har økt omfanget av konkurransetsetting. Flere av de oppgavene som de hittil har løst selv, settes nå ut på anbud, fremgår det av en undersøkelse som er publisert i Momentum, et blad som utgis av Kommunernes Landsforening, søsterorganisasjon til KS her hjemme. Kommunaldirektører i 70 kommuner har svart i undersøkelsen. Fortsatt er det mer konkurransetsetting på de tradisjonelle oppgavene (transport, renovasjon etc.), men: Mens bare 16 prosent av kommunene brukte konkurransetsetting innenfor barnepass, eldrepleie og sosialområdet i 2010, overveier hele 29 prosent å benytte seg av metoden i år eller senere.

Veiledning for bærekraftige kjøp av mat og drikke

Skotske myndigheter har lansert en veiledning, "Catering for Change", som har som formål å vise vei for offentlige innkjøpere som ønsker å anskaffe bærekraftige produkter. Ifølge myndighetene bidrar veiledningen også til å avlive mytene om at EUs innkjøpsregler står i veien for slike muligheter. Det offentlige Skottland kjøper årlig mat og drikke for om lag 1,3 milliarder kroner. Veiledningen forteller hvorledes innkjøperne kan benytte reglene til økonomiske, sosiale og miljømessige fordeler, øke kvaliteten på produktene og dessuten gi nye muligheter til de mindre produsentene i landet.

Kommunalt raseri mot framlegg om tilbudsplikt

Danske kommuner raser mot framlegget frå regjeringa om at det skal innførast tilbudsplikt. Det vil seie at det kvart år skal fastleggjast kva slags oppgåver som er eigna for tevlingsutsetjing, og desse mål kommunane i månadene etter setje ut i tevling i marknadene. Heilt på villspor, brot på tillit og uttrykk for tvangsgiftemål er karakteristiskar som kjem frå leiaren i den danske systerorganisasjonen til KS, Kommunernes Landsforening (KL). Leverandørane på si side er i hovudsak nøgde med dette og resten av strategi-initiativa som regjeringa har lagt fram.

Mellom dei 21 initiativa som den danske regjeringa fremja for ei tid sidan for å tryggje meir offentleg-privat samarbeid, var det òg eit som førde til sterke reaksjonar frå kommunalt hald. Det var framlegget om kommunal og regional tilbudsplikt for utvalde oppgåver. Fram til sommaren skal det gjennomførast ein analyse for å finne dei oppgåvene som er mest eigna for tilbudsstevlingar. Til sommaren skal så regjeringa saman med organisasjonane for kommunar og regionar velje ut fem – åtte oppgåver som skal kunngjerast frå byrjinga av 2012. Årleg skal det så kome nye fem-åtte oppgåver inn på denne lista.

Statsminister Lars Løkke Rasmussen sa, då initiativa vart presenterte, at i prinsippet kan alle oppgåver tevlingsutsetjast så nær som det å gjere vedtak.

Øydeleggjande

Det tok ikkje lang tid før reaksjonane kom, og KL slo fast at regjeringa med dette framlegget er heilt på villspor. Kommunal plikt til å leggje oppgåver ut i tilbudsstevlingar

vil vere øydeleggjande for den tilliten som er bygget opp mellom offentlege og private, sa formannen i KL, Jan Trøjborg, og han heldt fram:

- Tilbudsplikt er eit uttrykk for tvangsgiftemål. Dert offentleg-private samarbeid er eit samarbeid, og det byggjer på tillit til at vi saman kan få resultat. Kommunane vil gjerne auke tevlingsutsetjinga og har tydeleg vist det i praksis i dei seinare åra. Så kvifor nytte tvang når det er gode røynsler med måltal?

Når danskane nyttar offentleg-privat samarbeid er ikkje det åleine OPS, slik vi i Noreg nyttar omgrepet. I Danmark dekkjer omgrepet alt samarbeid på kontrakt mellom offentlege oppdragsgjevarar og private utførarar.

Mål for tevlingsutsetjinga

Regjeringa og gjorde i 2006 ein avtale der målet var at 26,5 prosent av dei kommunale oppgåvene som eigna seg, skulle vere tevlingsutsett i 2010. Tala som ligg føre for 2009 syner at kommunane då hadde tevlingsutsett oppgåver for 57 milliardar kroner, som er 25 prosent av oppgåvene målt etter ein særskilt indikator.

På leverandørsida er det berre positive reaksjonar på dei 21 initiativa frå regjeringa. Håndværksrådet er særleg nøgde med at regjeringa legg opp til at fleire mindre verksemdar skal få kome med i dei offentlege tilbodstevlingane. Dansk byggeri peikar på at halvparten av potensialet for tevlingsutsetjing i kommunane ligg på område der marknaden allereie er i gang. Dei er òg nøgde med at regjeringa ønskjer å gjere dei såkalla kontrollboda som kommunane lagar når eigenregien deira skal vere med i tevlingane, vert meir opne for innsyn.

